

գիտաւորութիւն Դատաւորին էր իրաւախոհ առնել զերկուս ազգս, և նովաւ կատարել զհրաման Արքային: Գնացին և Հայք առ Նուրի Էֆէնտի, առ Դատաւորն եւ առ Քաղաքապետն եւ յորդորէին զնոսա սկիզբն առնել գործոյն: Դատաւորն միայն բանիւ յուսադրէր զՀայս, ամենայն ինչ կատարի ասելով՝ այլ սիրտ նորա էր ընդ Յունաց: Եւ զկնի աւուրց ինչ կոչեաց առ ինքն զգլխաւորս Հայոց և Յունաց (՚ի 6 Նոյեմբերի), ուր եղեն բազմադիմի բանք ՚ի վերայ խնդրոյն: Հայք յեցեալ էին ՚ի բուն բաժանորդ, Յոյնք անհնարին վարկանէին զայն, եւ ապա ասեն չունիմք գիր ՚ի կոստանդինուպօլսոյ, և թէ՛ բաժանորդք եմք վանաց Ս. Յակոբայ. և թէ՛ չիք յատուկ հրովարտակ ՚ի Դրանէ վասն այսր, եւ թէ՛ Դենպետն չէ՛ ձեռնհաս այսպիսի գործոց, և այլ սոցին նման ծանր բանք՝ կամելով երկեզուկս առնել զՀայս և զԴատաւորն: Թէպէտ եւ Հայք ետուն նոցա զարժանաւոր սլատասխանիս, այլ Դատաւորն յորդորէր զնոսա միաբանիլ սիրով ըստ օրինի քրիստոնէից եւ հնազանդիլ Թագաւորին. զի հաւատով քրիստոնեայք և հպատակ Արքային էք ասէ՛ միաբանեցէք սիրով. մինդ ՚ի ձէնջ տացէ փոքր ինչ եւ միւսդ այնու շատասցի, և այլ բանք. իբրեւ չերեւեցաւ նշոյլ ինչ հաճութեան յերկուց կողմանց, ասէ՛ ես գովով այլազգի՝ յորդորեմ՝ զքրիստոնեայսդ միաբանիլ եւ բառնալ զխոսովութիւնն ՚ի միջոյ, եւ չվատնել ընդունայն զինչս ձեր, ապա թէ ոչ, առաւել կամիմք զխոսովութիւնն ձեր. զի շահ բազում է մեզ անտի, որովհետեւ ոչ կամիք լսել բանից իմոց, քաւեալ եմ ես: Իսկ Նուրի և Զուխատարն ՚ի հեռուստ գիտէին, թէ զինչ կամի առնել Դատաւորն. թուի թէ վերստին հարկ լինի մեզ գրել ՚ի Դուռն և ըստպսել սլատասխանոյ: Եւ գնացեալ Զուխատարին ասէցնա՝ ընդէ՞ր երկարես և ոչ սկիզբն առնես գործոյն. զի առաքելչքն իմ սպասեն սլատասխանոյ և սուրհանդակքն աստ են: Եւ նա ասէ կամիմ հաճութեամբ երկուց ազգաց վճարել զգործն, զի մի վերստին ձանձրացուցեն զԱրքայ և զվարազայս նորին. և նա յառաջ երբեր զբան հրովարտակին և զդասն երկուց ազգաց. եւ զիս՞որդ հաճութիւն որոնես աստ, և թէ՛ չէ՛ գրեալ վերստին դատել և հաճու-